

ZPRAVODAJ

55. JIRÁSKOVA HRONOVA

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ KONANÁ POD ZÁŠTITOU ČESKÉ MÍROVÉ RADY V RÁMCI FESTIVALU ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI 1985 NA POČEST 40. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA SOVĚTSKOU ARMÁDOU.

Slavnostní zahájení

Včera přesně s úderem 16. hodiny se ozvaly po jednoroz-
ní přestávce fanfáry 55. Jirás-
kova Hronova, národní přehlíd-
ky amatérských divadelních
souborů.

Předseda MěstNV v Hronově
Oldřich Cvrček přivítal všech-
ny přítomné, mezi kterými by-
la řada hostů v čele se členem
ÚV KSČ, ministrem kultury ČSR
dr. Milanem Klusákem. Slav-
nostního zahájení se dále zú-
častnili: Vladimír Nový, tajem-
ník KV KSČ v Hradci Králové,
členka předsednictva KV KSČ,
poslankyně FS, hrdinka socia-
listické práce Dobromila Váv-
rová, místopředseda VČKNV dr.
Jan Pravda, tajemníci OV KSČ
v Náchodě Luboš Míl a Bohu-
slav Janeček, ředitel II. odboru
MK ČSR dr. Jan Kohout, vedoucí
odboru kultury VČKNV ing. Vla-
dimír Hetflejš, předseda ONV
v Náchodě ing. Josef Smola a
další hosté.

Slavnostní projev k zahájení
55. Jiráskova Hronova, který
přinášíme uvnitř Zpravodaje,
přednesl dr. Milan Klusák.

Pod atypickým názvem AHA!
se skrývá divadelní soubor z
Lysé nad Labem, který vznikl
v letošním roce z původního
Hudebního divadla Klubu mla-
dých SSM, jež bylo založeno v
1976. Je tedy samozřejmé, že
dnešní „Tragedyje masopustu
či-li: Poslechněte, lidé!“ je pro
soubor premiérou na prknech
Jiráskova divadla při svátku a-
matérské Thálie.

PŘEDSTAVUJEME

DS AHA! Lysá n. Labem

Soubor z Lysé nad Labem je
na JH poprvé a autor hry a re-
žisér Miroslav Pokorný je jeho
členem, který si navíc přijel do
Hronova ve své inscenaci za-
hrát. Tragedyje masopustu čili
Poslechněte lidé... je tedy pů-
vodní hrou a v nejednom ohle-
du novinkou. Jaké impulsy, po-
třeby či inspirace vedly k rea-
lizaci této látky?

„K tématu mě dovedlo zne-
pokojení z toho, že v každém
člověku jsou uloženy jako stig-
mata prvky jakési krutosti a
tak jsem hledal látku, která by
mi to umožnila vyjádřit. Záro-
dokončení na str. 4.

UTÍKEJ, SMRTKO, UTÍKEJ!

První večer 55. JH patřil sou-
boru, který tu není nováčkem,
ale tentokrát se představil in-
scenací s řadou nových a mla-
dých tváří, debutujícím reži-
sérem, ale především s pozor-
hodným dramaturgickým pří-
spěvkem. Zdá se, že současná
sovětská dramatika je v mno-
hém ohledu progresivnější v
nejednom nečekaném pohledu
na skutečnost i ve svébytné
metaforičnosti, což klade mimo-
řádné nároky na její zpracová-
ní. Nejen proto, že vyžaduje
pečlivý výklad velké řady fak-
tů spojených bezprostředně s
její národní kulturou, ale i pro
pochopení neobvyklé skladby.
Litevský autor ve své hře vy-
tváří doslova model divadla, je-
hož téma o hledání místa mla-
děho člověka na tomto světě,
vzdorujícího, ale přitom neod-
myslitelně spjatého s kořeny
své společnosti, je vytvořeno
různými polohami reality, remi-
niscencí, snů a představ. Žán-
rové určení této hry není při-
tom bezpečně vymezeno, vymy-

ká se obvyklým poetikám a zů-
stává v mnoha aspektech otev-
řeně tvůrčímu uchopení.

Karlovarská inscenace jakoby
ustrnula na problémech, o čem
chce vlastně svým představe-
ním vyprávět: ve svém režijním
plánu nerozlišuje zřetelně jed-
notlivé prvky ve své významo-
vé funkci, určuje jim spíše stej-
nou hodnotu a tudíž i stereo-
typní rytmizaci. Zdá se, že to
má dvě příčiny: jednak se re-
žii nedaří vždy proniknout do
smyslu původní struktury lát-
ky, jednak nevede složky své-
ho jevištního výrazu k jasně
vyjádřeným situacím. Scénogra-
fie obnažuje prostor náročné he-
recké tvorby a používá jen ně-
kolika znaků nezřetelného zá-
měru. Tak se vlastně celá in-
scenace redukuje na možnosti
hereckého zpracování, které
přes velkou škálu dílčích ná-
padů, nemůže vlastně vyřešit
potřeby hry. Představitel hlav-
ní postavy dokázal sice svůj
obtížný úkol sdělit, ale neob-
sáhl jej natolik citově, jak se
to dařilo kupříkladu Janě Fran-
kové a několika dalším a zku-
šenějším hercům v menších ro-
lích, takže příběh spočívající
především na pochopení postavy
Andriuse Šatase uvízl na je-
ho jakémisi vyprávění a nebyl
naplněn dostatečně dramatic-
kým děním.

dokončení na str. 3.

DNEŠNÍ PROGRAM JH

9.00 hod.	Pohovory poroty se souborem	klub JD
9.30 hod.	Diskusní kluby	ZŠ
10.00 hod.	Vítání zahraničních hostů	MěstNV
13.00 hod.	Schůzka OŠ 55. JH	klub JD
13.00 hod.	Setkání Středočechů	Slavie
14.00 hod.	Beseda s pamětníky okupačních Hronovů	malý sál JD
16.30 hod.	DS AHA! MěstKS Lysá nad Labem M. Pokorný, P. Moravec: Tragedyje masopustu čili Poslechněte lidé!	JD
16.30 hod.	Koncert dechového orchestru SKP Náchod	park MAJ
18.30 hod.	Vítání souborů PROPADLO DK ROH Plzeň a Mladé divadlo DK Pardubice	schodiště JD
20.00 hod.	DS AHA! MěstKS Lysá nad Labem M. Pokorný, P. Moravec: Tragedyje masopustu čili Poslechněte lidé!	JD
21.00 hod.	Společenský večer	Slavie
21.15 hod.	Filmový večer: Staré pověsti české	park MAJ
22.00 hod.	Zasedání poroty	malý sál JD
22.00 hod.	Beseda souboru s patrony	SOU ČSSD

2/85

CÍSAŘ (JAN) POVÝŠIL

V prvním čísle Zpravodaje se objevila zdánlivě rozporuplná informace. Zatímco ve zprávě o Ústředním poradním sboru pro divadlo je uváděn jeho předseda jako profesor Jan Císař, tak v informaci je titul, docent, doktor, kandidát věd. Všechny uvedené tituly jsou pravdivé, neboť docent Jan Císař byl skutečně v nedávných dnech jmenován profesorem. Blahopřejeme!

TAJEMNÝ PISATEL

V divadelních kruzích se proslychá, že občan - prý údajně turecké národnosti — Rumija Festrče (v posledním čísle Amatérské scény jste od něj mohli číst zasvěcený článek o středoecké krajské přehlídce) patrně navštívil i 55. Jiráskův Hronov. Jestli bude i o něm psát do Amatérské scény se prý zatím ještě nevyjádřil.

REDAKTOR POD STOLEM

Redaktor Československé televize vysílal svůj první příspěvek z Jiráskova Hronova včera telefonicky do Prahy. Ale nezdálo se mu. Pražské studio opakovaně nebylo spokojeno s technickou kvalitou zvukového záznamu a kvůli jasné srozu-

Střípky ze zákulisí

mitelnosti nutilo redaktora k neustálému opakování příspěvku. Pravděpodobně zvukařům nevyhovoval prostor místnosti tiskového střediska, nicméně redaktor problém vyřešil po svém k všeobecné spokojenosti: řezal si totiž pod krytý stůl i s telefonem! Náhodní návštěvníci tiskového střediska se v tu chvíli polekali. Opuštěný psací stůl krásně a srozumitelně hovořil známým hlasem z obrazovky...

1500 ZA DVA DNY

Ne, nejde o žádný lukrativní dvoudenní „melouch“, ale vyjádření číselného počtu, o který se na prahu 55. Jiráskova Hronova zvýšilo osazenstvo hostitelského města, jež nabídlo možné a zdánlivě nemožné ubytovací kapacity pro půldruhé tisícovky návštěvníků národní přehlídky. A propós: např. nejménovaná dvojice pracovníků náhodského OKS přebývá v těchto dnech v kabině rozhodčích na zimním stadionu v Hronově!

SVATBA PO OCHOTNICKU

Hned v pátek zažil Hronov svatbu. To by nebylo nic neobvyklého, lidé se berou kdekoli a kdykoliv. Tohle však byla svatba divadelní! Jiří Postránecký, na něhož si pamatujeme jako na představitele Cholstomera z Příběhu koně v provedení brněnského Dělnického divadla se v předvečer slavnostního zahájení 55. Jiráskova Hronova oženil ve městě, kde slavil velký úspěch jako amatérský herec. Přejeme hodně štěstí!

Ze slavnostního projevu člena ÚV KSČ, ministra kultury ČSR dr. Milana Klusáka

Dlouhá je tradice našeho divadelnictví. Její počátky logicky nalézáme v lidovém selském divadle a v návaznosti na ně pak v ochotnickém divadle našeho národního obrození. Tehdy české divadlo spolu s hudbou a literaturou nejvýrazněji usilovalo o obrození národa i o jeho práva sociální. Nezapomínáme na to, že z lidového a ochotnického divadla se vyvinulo i naše divadlo profesionální, jehož nejlepší tvůrci měli vždy nejužší vztah k divadlu ochotnickému a k jeho tvůrcům. V Roce českého divadla před dvěma roky jsme si i tyto tradice připomněli a ocenili jsme vzájemnou inspirativnost obou těchto větví našeho divadelnictví.

Čeští ochotníci již od Tylových dob nepokládali svoji činnost za pouze nezávaznou, byť ušlechtilou zábavu, ale právě v duchu odkazu Josefa Kajetána Tyla za službu svému lidu a za organickou současnost naší národní kultury. Jiráskův Hronov, tento nejstarší trvalý festival neprofesionálního divadla na světě, se proto zcela přirozeně stal přímo symbolem tohoto ochotnického usilování a byl přijat jako výjimečná událost, svátek celého našeho kulturního života. Naše socialistická epocha po Únoru 1948 tuto tradici Hronova do širě rozvinula, obsahově obohatila, svázala s každodenním životem a prací našeho lidu a tak ji stvrdila natrvalo.

V letošním roce se 55. ročník Jiráskova Hronova koná v období, kdy - jak to vyslovili představitelé naší umělecké fronty na slavnostním shromáždění 12. května v Národním divadle - nejen divadlo, ale celá naše kultura se přihlásila ke slavnému odkazu máje 1945, k odkazu osvobození naší vlasti Sovětskou armádou a národně osvobozené boje našich národů proti fašistickému moru a kdy zároveň vyjádřila vůli i rozhodnost pokračovat v úsilí o dovršení díla naší socialistické revoluce v dalším budování a dotváření společnosti rozvinutého socialismu v naší vlasti.

Za uplynulých 40 let se naše dramatické umění rozrostlo, obohatilo se jeho možnosti a prostředky, jak v mnohosti stálých divadel i malých, experimentálních scén, tak v široké produkci filmu, dramatické tvorbě zejména televize a rozhlasu. V posledních letech se objevily desítky a desítky nových her ročně - českých i slovenských: na jejich početnost a dnes i na šíři tématického záběru si nemůžeme stěžovat. Po čem však oprávněně volají jak diváci, tak i divadla - po hlubším myšlenkovém ponoru současného dramatického díla, promyšlenějším ztvárnění dneška i naší historie - jmenovitě zápasu našeho

lidu ve XX. století, pro inspiraci, pro dnešek. Naše divadelnictví a jmenovitě ochotnická obec si pro své tvůrčí úsilí samozřejmě zaslouží co nejhodnotnější tvorbu, především takovou, která se neshlíží v pomíjivých vnějších efektech inscenačních, ale spatřuje svůj přínos v bohatosti myšlenek, pokrokových socialistických idejí, v působení na formování našeho dneška v zápasech o naše komunistické, mírové zítřky.

Ochotnické divadlo naplňuje v současnosti velmi podstatně poslání zájmových uměleckých činností, které v programu kulturního života našeho lidu mají vysoce aktivní a významnou úlohu, jak to bylo zdůrazněno i na minulých sjezdech Komunistické strany Československa. Chceme věnovat přednostní péči těm nejpřínosnějším aktivitám, mezi které bezpochyby patří divadlo. Chceme dále rozšiřovat podíl našich lidí na zájmové umělecké činnosti. Musíme více oceňovat přínos uměleckých vedoucích souborů a kroužků, dávat více příležitosti k umělecké výchově i aktivitě dětem a mladým lidem. Chceme, aby nejlepší výsledky práce zájmových uměleckých kolektivů mohlo zhlédnout co nejvíce diváků a posluchačů, aby samotné umělecké počiny obohatily jejich kulturní a společenský život i aby je inspirovaly k vlastní tvůrčí činnosti.

Jsmo rádi, že i letos můžeme na Jiráskově Hronově přivítat řadu zahraničních hostů a navíc v jubilejním ročníku i divadelní soubor z Běloruské SSR. Internacionální vazby našeho profesionálního i ochotnického divadla jsou tradiční a pro naši kulturu a umění charakteristické. Již v meziválečných letech byly bohaté a vzájemně inspirující. Tak např. Svaz dělnických divadelních ochotníků československých se aktivně podílel na práci Mezinárodní organizace revolučního divadla, jehož režiséři jezdili pro zkušenosti do moskevského Domu lidové tvorivosti N. Krupské, naši dělníci divadelního mezi sebou přijali německé antifašisty - divadelníky, kteří museli prchat z nacistického Německa. Ve svých největších a nejnárodnějších hodnotách naše umění i dnes přispívá do pokladnice světové kultury a nejlepší hodnoty zejména pokrokové kultury jiných národů přijímáme a přejímáme u nás. Nás nemusí nikdo nabádat k mezinárodní výměně kulturních hodnot. Ano, právě hodnot, o ty máme a budeme mít zájem, k nim budeme i nadále orientovat i naše mezinárodní styky, a také je spoluvytvářet se všemi, kdo na skutečné mezinárodní spolupráci a mírové soužití mají opravdový zájem.

Jsmo rádi, že Jiráskův Hro-

nov pokračuje ve své tradici nejen přehlídky, ale i tvůrčí dílny, ke které tu dal nejzávažnější podněty před lety již Zdeněk Nejedlý. Jeho četná setkání s účastníky hronovských přehlídek pomáhala spolupracovat jejich program a poslání, orientovala další rozvoj našeho divadelnictví a kulturního života vůbec. Dnešní diskusní kluby, semináře, výchova v Klubu mladých divadelníků, články, výstavy - to vše ať ve stejném duchu přirozené, bytostné stranickosti umění našeho socialistického dneška přispívá i nadále k rozvíjení tvořivosti, angažovanosti a aktivity v práci ochotnických souborů. Oceňujeme v této souvislosti i spolupráci slovenských orgánů a institucí, která se činnorodě projevuje nejenom jednou za dva roky při celostátní hronovské přehlídce, ale i pravidelnou účastí slovenského souboru na národních přehlídkách, jako je tomu i letos.

Jestliže dnes děkujeme všem, kdo se o udržování a rozvíjení tradice Jiráskových Hronovů zasloužili - jejich organizátorům i účastníkům, pak v neposlední řadě musíme vyjádřit naše srdečné díky i hronovským občanům, kteří tuto přehlídku vzali skutečně za svou, poděkovat stranickým i státním orgánům a společenským organizacím od Hronova přes Náchod až po Hradec Králové za jejich spolupráci.

Není náhodné, že divadelní přehlídky českých ochotníků se konají právě ve Východočeském kraji - a to nemám na mysli jen tuto přehlídku vrcholnou - Jiráskův Hronov, ale i přehlídky ve Svitavách, v Chrudimi, v Úpici či ve Vysokém nad Jizerou. Toto je kraj, který v historii našeho národa a jeho kultury hrál a i nyní hraje mimořádně významnou roli.

A v tomto dynamickém dnešku k nám z malebných míst východočeských stále inspirativně promlouvají velikáni naší kultury - Božena Němcová z Ratibořic a Česká Skalice, Bedřich Smetana i Zdeněk Nejedlý z Litomyšle, Bohuslav Martinů z Poličky. A právě zde, v Hronově, Jiráskovská tradice, formulovaná Zdeňkem Nejedlým a vyzvednutá Klementem Gottwaldem ve výzvu k účtu ke slavným pokrokovým tradicím národních dějin, nám vždy zůstane připomínkou i poučením.

A právě letošní rok nám prokázal, jak péče o historickou paměť národa je velkým ideovým zápasem současnosti. V pokrokových tradicích našich dějin nalézáme a naše děti i vnuci budou vždy nalézat sílu a povzbuzení k práci i boji za další rozvoj své socialistické vlasti, o zachování míru mezi národy, o zachování života na naší planetě.

Utíkej, smrtko, utíkej!

dokončení ze str. 1.

Nicméně se karlovarští zasloužili o dobrý vstup letošní národní přehlídky svou snahou o poctivé zápolení s neprozkoumanými cestami divadla a nasadili hned v úvodu vysoké měřítko amatérské divadelní dramaturgii.

Red.

Hrabalovy a Nývtovy „Ostře sledované vlaky“ jsou v posledních letech „ostře sledovány“ ochotnickými soubory, takže i při letošním 55. JH je uvidíme - zítra ve Žďárných v nastudování Mladého divadla z Pardubic.

I za okupace se hrálo divadlo

I tenkrát, před osvobozením v pětáctém, jsme hráli divadlo, ale chtěli jsme nejen pobavit, ale i posílit ve víře, že krutá doba „protektorátu“ musí skončit.

O nejzákladnější dramaturgické škrtky se tenkrát starala osoba na okresním hejtmánství, pověřená cenzurou.

Tato osobitá „dramaturgie“ mívala ovšem pravzvláštní schopnost vytrhat nejen věty, jejichž obsah by mohl uškodit „Říši“, ale také hře samé, protože to často byly myšlenky, jejichž vynecháním by se zcela vytratila dějová souvislost a přetrhl řetěz příčin i následků, který autor sledoval.

Nevím jak kde, ale na Benešovsku a v Senohrabech, kde jsem za okupace působil, jsme to řešili tak, že malým otvůrkem v oponě byl přísně sledován zaplňující se sál, zda náhodou nepřišel někdo (a na vesnicích se o takových vždycky vědělo), jehož přítomnost by mohla být nebezpečná. Kromě toho byl vždy u pokladny nějaký výřečný člen souboru, který vítal přicházející. S neznámými návštěvníky měl za úkol prohodit pár slov, z nichž by se dalo poznat o koho vlastně jde.

Když bylo všechno v pořádku, spustili jsme verzi č. 1, čili hrálo se bez nařízených škrtek. V Senohrabech dokonce jednou i bez povolení, to když den před představením Nocí na Karlštejně přišel tamní trochu horlivější velitel četnické stanice zkontrolovat, zda máme povolení.

Nebylo. Tehdejší vedoucí souboru Josef Jedlička před ním pak sehrál fingovaný telefonický rozhovor, jehož obětí byla na druhé straně drátu poštovní úřednice, která našťástí brzy zavěsila, protože se domnívala, že ji obtěžuje nějaký potrhlý člověk. Z „rozhovoru“, který Jedlička předváděl, vyplynulo, že povolení bylo posláno na poslední chvíli a že musí určitě dojít a že se může hrát. Na nabídnuté sluchátko mávl kontrolující orgán rukou, jako že je mu to dostatečně jasné. A tak jsme hráli v sobotu jedno, v neděli dvě představení, a v pondělí skutečně přišlo písemné vyrozumění - zákaz. Ale to bylo našťástí vše.

V Senohrabech jsme mívali vynikající obecnostvo, mezi nímž málokdy chyběla Klementina Rektorisová a Jiřina Šejbalová, které sem jezdily na víkendy i na dovolenou a spolu s nimi přicházeli i další vzácní hosté.

Večery poezie, které nebyly plakátovány a pro které jsme tedy nepředkládali texty, byly další činnosti. Tam jsme to zase měli připraveno tak, že šlo o poslech hudby z gramofonových desek - to pro případ, že by se objevil někdo nežádoucí - jinak k posluchačům mluvili svými verši Hora, Seifert, Wolker, Neumann, Sova...

Tento zlomeček vzpomínky, k nimž se v povědomí vybarvují i další a další, ať je poděkováním těm, kteří k tehdejší drzosti svého mládí měli i kousíček odvahy a štěstí.

LUDVÍK NĚMEC

ANKETA

Miki Vik a Jana Važanová divadelní soubor Jirásek, Česká Lípa:

Tuto otázku lze rozdělit na dvě vlastně samostatné stránky. Na jedné straně vzdělávací akce samotné, na druhé straně jejich účastníci.

Pokud jde o tu první stránku nemáme na českolipském okrese problémy, můžeme říci, že jsme vcelku spokojeni jak s lektory, tak s počtem nejrozumnějších akcí tohoto typu, které členům amatérských souborů nabízíme. Problémem, se kterým bojujeme je zájem lidí, pro které se to vlastně dělá. Navštěvovanost je mnohdy slabší než by bylo žádoucí. Členové souborů jsou informováni prostřednictvím vedoucích souborů i okresního poradního sboru, kde jsou zástupci souborů. Problém je zřejmě v jakési uzavřenosti souborů, pro které je takové školení „prý“ časově náročné. Nedostatek času je ale podle nás výmluvou. Domníváme se, že soubory, které prostě o vzdělání nestojí, někdo si myslí, že to nepotřebujeme, někdo se na podobné akce dívá „svrchu“. Je to vlastně jakýsi začarovaný kruh. Z řad vyspělých souborů je účast dostatečná, z řad těch méně vyspělých problématická. Ale bez toho, že člověk nemá dostatečné množství informací a vědomostí se přece nikdo ve své práci neobejde. Snad je to také tím, že méně vyspělé soubory se nesetkávají s „vyspělým“ hodnocením svých inscenací na nižších stupních. A tak vlastně ani netouží po tom, aby jejich práce, byť jde o amatérského koníčka, měla stále vyšší hodnotu. Da capo all fine.

Co nového ve Vašem kraji?

Jaroslav Šindelář, předseda krajského poradního sboru Středočeského KKS

Na položenou otázku z hlediska Krajského poradního sboru zcela stručně - nic.

Protože už několik let je práce tohoto pracovního a iniciativního orgánu ředitele KKS velmi zodpovědně organizována a cílevědomě směřována krajským metodikem pro divadlo a podporována i vedením krajského zařízení. Např. termíny i programy schůzí jsou na celý rok určeny a přesně na den dodržovány stejně jako pořad jednotlivých jednání. A k projednávání je toho skutečně dost. Např. příprava krajských přehlídek - jsou na sedmi místech, později jejich odborné zhodnocení dané s potřebným předstihem členům porad, sborů, pří-

prava programu FEMAD v Poděbradech, přehlídky klasiky v Žebráku a opět hodnocení výsledků, z něhož se vychází v úvahách pro další práci.

Od začátku tohoto roku pro nové funkční dvouleté období bylo doplněno složení členů. KPS má dnes mladé ale zkušené a poučené amat. režiséry jako je např. J. Kodeš z Rakovníka, M. Schejbal z Aněbdivadla vedle ostřílených borců např. L. Němce, Procházku, Šatopleta a dalších. Aktiv byl doplněn i o dva okresní metodiky, Strotzerovou a Langra, kteří vedle již zabydlené J. Jedličkové z Mělníka tvoří jádro těch profes. pracovníků z okresů, kde se vede amat. divadlu. Ti všich-

ni spolu s profesionálními divadelníky, takovými, kteří soustavně pracují s amatéry (např. J. Černíková, J. Kettner, P. Janiš) tvoří partu, která podle mého spolehlivě plní svoji funkci v porad. sboru.

V úvodu jsem napsal, že v práci porad. sboru není vlastně nic nového. Důležité ale je, že je hodné nového - a to je naše radostné poznání - ve výsledcích práce souborů. Nemyslím tím samozřejmě jen výběr titulů, ale celou repertoárovou skladbu a výsledky inscenací. Vše je důkazem toho, že soubory si uvědomují už plně význam a smysl divadelní tvorby i společenskou úlohu divadla, což je vyjádřeno nejen postoji a stanovisky k práci ale hlavně způsobem skutečně tvůrčí práce na předloze. - Léta

jsem byli svědky toho, že nejslabším článkem byla režie. Letos výrazně krajské přehlídky prokázaly, že režijní práce je - alespoň ve špičce souborů - velmi poučená, tvůrčí v pravém slova smyslu, vědí doopravdy o čem hrát, jak a proč. Přesvědčily nás o tom shlednuté inscenace a jejich výsledky v uměl. tvaru i v přehlednosti a čitelnosti myšlenky i v apelu a dopadu na diváka. Už nemusíme čekat na event. vysvětlení režiséra v diskuzi či na objasňující článek v programu. Vždyť všechny inscenace byly v tomto roce významného výročí osvobození skutečně osobitou výpovědí k aktuálnímu otázkám naší doby i společnosti. - Z toho tedy máme největší radost, to je nové v práci amat. divadelníků našeho kraje.

dokončení ze str. 1.
veň jsem potřeboval něco, s čím by se dalo libovolně nakládat a textově přizpůsobit myšlenkovým potřebám. Náhodou jsem četl staré Kocmánkovy texty a připadaly mi naprosto nedivadelní, nehratelné a myšlenky v nich obsažené (pokud tam nějaké jsou) byly velice zastaralé a ploché. To bylo něco pro mně! Mohl jsem v nich

DS AHA! Lysá n. Labem

řádit podle vlastních představ. Zachoval jsem pouze základní příběhy jednotlivých Kocmánkových interludií a pustil se na cestu fantazie.

A jak to bylo dál?

„Pak šlo o snahu postihnout různé nuance lidské krutosti: podlost, nenávisť, kariérismus, tupost, krvelačnost, ale ne jenom po povrchu, ale spíš jako v životě - smích i slzy. Důležitou úlohu ve hře měla hrát hudba, nejdřív jenom v mých představách, později díky P. Moravcovi se to povedlo, jak jsem tehle záměr cítil.“
Co je však na té látce o krutosti očistného?

„Co se týče mé osoby: tím, že jsem takovou tematiku zpracoval, dokázal jsem se tím jaksi vykoupat z tíživého pocitu. Obecně pak vzato: všechno tu stejně ústí do srandy a ta vždycky očistuje.“

A jaké máte pocity před prvním účinkováním na JH?

„Já mám vždycky strach před každým představením a v Hronově ho mám dvojnásobně. Ne, že by sem jezdili lidé „krvelační“, ale nesporně sem zajíždějí lidé „lační“ divadla. Tudiž jsou více nároční. Ale přesto se na to všichni těšíme, protože jsme po letech udělali něco docela jiného než dosud a otevřelo nám to cestu právě sem.“

ZÍTŘEJŠÍ PROGRAM JH

9.00	Pohovory poroty se souborem	klub JD
9.30	Diskusní kluby	ZŠ
13.00	Schůzka OŠ 55. JH	klub JD
16.30	DS PROPADLO ROH Plzeň A. a V. Mrštíkovi: Maryša	JD
16.30	Mladé divadlo DK ROH Pardubice B. Hrabal, V. Nývlt: Ostře sledované vlaky	Žďárky
16.00	Křeslo pro hosta: k nedožitým 80. letům S. Kubra (beseda se s. Jiráčkem a s. Kubrovou)	klub JD
16.30	Koncert skupiny Sprint PKO Hradec Králové	park MAJ
18.30	Vitání DS Šupina MěstKS Vodňany a DS Bazovského MěstKS Turany	schodiště JD
20.00	DS PROPADLO ROH Plzeň: A. a V. Mrštíkovi: Maryša	JD
20.00	Mladé divadlo DK ROH Pardubice B. Hrabal, V. Nývlt: Ostře sledované vlaky	Žďárky
21.00	Společenský večer	Slávie
21.15	Filmový večer: Jan Hus	park MAJ
22.00	Zasedání poroty	malý sál JD

SLOVO MAJÍ MLADÍ

Mladé divadelníky zaujal zajímavý a poetický text S. Šaltenise, který nabízí inscenátorům řadu témat a motivů hovořících k mladému člověku, jeho hledání, omylům a nacházení. Bohužel inscenátorům se většinou nepodařilo přenést literu na jeviště sdělným, čitelným a pochopitelným způsobem. Základní problém zřejmě spočívá v dramaturgicko-režijní přípravě, která neakcentovala dostatečně hlavní téma a nedala tak vlastní přiležitost, aby se herci s takovým tématem ztotožnili a dostatečně přesvědčivě je přenesli do hlediště. Divákovi se nedostalo k

inscenaci klíče, jímž by mohl dešifrovat jednotlivé situace. Pozoroval tedy jejich sled a nebylo vždy jednoduché řadit je podle důležitosti, určovat jejich hierarchii. Celek pak působil dost roztržitě a monotónně. Podobně tomu bylo s výchozí situací příběhu - chlapec přichází k holiči, aby se nechal ostříhat dohola a během tohoto úkonu vzpomíná na události minulé. I tento moment jaksi splýnul s ostatními, což čitelnosti děje neprospělo.

K sdělnosti příliš nepomohla ani výtvarná složka. I ta utrpěla nejednotností a roztržitostí.

TRADIČNÍ TISKOVKA

Podle ujištění místopředsedy MěstNV Petra Čepelky zahájí v Hronově přístavbu Jiráskova divadla po předání projektové dokumentace buď ještě letos v září, nebo nejspíše na jaře příštího roku... Ale přece tiskovka k jubilejnímu 55. JH vyjela na chvíli z tradičních kolejí, neboť zahraniční soubor nejezdí do Hronova každý rok. Proto zajímaly novináře podrobnější informace o divadelním souboru z Běloruské SSR ještě dříve než před jeho středním příjezdem do dějiště Jiráskova Hronova.

Uvedené nedostatky se odrazily i v hereckých výkonech, přestože některé se ukázaly být talentované a slibné. To platí tam, kde se herci podařilo ztotožnit se s tématem postavy - Jana Franková jako Luika.

Škoda tedy nevyužitých šancí, již nabízela předloha. Divák se totiž často soustředil na jednotlivosti, byl mnohdy nápaditě a vkusně, ale unikl mu celek a inscenační záměr. F. Zborník

Spokojení místopředsedové

Josef Kindl místopředseda organizačního štábu 55. JH, jinak vedoucí odboru kultury ONV v Náchodě, a Petr Čepelka, místopředseda MěstNV v Hronově, jinak též vedoucí sekretariátu 55. JH, zářili včera odpoledne skoro jako počasí při slavnostním zahájení. Proč?

J. Kindl: „Jsem rád, že se pečlivě připravovaný program slavnostního zahájení po všech stránkách vydařil - včetně příjezdu řady čestných hostů, účasti divácké veřejnosti a samozřejmě slunečného počasí. Zatím nemáme ve štábu větší problémy, a když se objeví, operativně je vyřešíme.“

P. Čepelka: „Potěšil mě přístup hronovských občanů k letošní jubilejní přehlídce, což se projevilo jak ve výzdobě města, tak třeba v účasti pracujících ze závodů na brigádách při úpravách zeleně a veřejných prostranství.“

Opravdu neformální beseda

Po skončení odpoledního představení divadelního souboru D 3 z Karlových Varů čekalo na ochotníky setkání, které se jim nenaskýtá tak často: neformální beseda s ministrem kultury ČSR soudruhem Milanem Klusákem o problémech, které širokou ochotnickou obec pálí a o nichž diskutují při různých příležitostech, vždy když se sejdou v menším či větším počtu.

Besedu zahájil a řídil ředitel odboru ministerstva kultury ČSR soudruh Kohout. Přítomní byli jednak zástupci široké ochotnické obce od těch nejmladších, zastupujících autorské divadlo, až po nestora českých ochotníků Ládu Lhotu. Bohatě byl zastoupen Svaz českých divadelních ochotníků.

Jako první se ujal slova soudruh Kindl, který především poděkoval soudruhu ministrovi a ostatním za uskutečnění této akce. Zdůraznil, že Jiráskův Hronov je ojedinělou akcí nejen u nás, ale i ve světě, neboť nikde jinde přehlídka takovéto tradice neexistuje. Dále seznámil soudruha ministra s organizací Jiráskova Hronova.

Diskusi otevřel dr. Milan Kyška, předseda SČDO. Vyjádřil poděkování soudruhu ministrovi za projev při slavnostním

zahájení jubilejního 55. Jiráskova Hronova a za zhodnocení práce SČDO. O soutěži aktivity, kterou pro soubory vyhlašuje Svaz, informoval soudruh Doležal. Záměrem soutěže je podpořit větší angažovanost a zkvalitňování práce souborů. Dále se beseda rozvíjela kolem otázky dramaturgie amatérských souborů, překvapující byl i počet festivalů a přehlídek všech stupňů konaných každoročně v ČSR - 151. Ze zkušeností vyplynulo, že největší význam mají ty festivaly, jejichž charakter je pracovní. Soudruh Hetflejš otevřel problém souborů, které na malých městech a vesnicích skomírají. K některým diskutovaným problémům a k závěrečnému slovu soudruha ministra se ještě vrátíme.

mg